

Direct ingaande beleggingslijfrente

Algemene voorwaarden van de verzekering

ARTIKEL 1

Definities

In deze voorwaarden wordt verstaan onder:

Verzekeringnemer

De (rechts-)persoon / personen die de verzekering sluit(en) of diens rechtsopvolger(s).

Verzekerde

De persoon / personen op wiens leven de verzekering is gesloten.

Begunstigde

De (rechts-)persoon / personen aan wie de uitkering van het verzekerd bedrag moet worden betaald.

Achtergebleven partij bij een geregistreerd partnerschap

De persoon, die tot het overlijden van de verzekeringnemer / verzekerde met de verzekeringnemer / verzekerde een geregistreerde partnerschap heeft gehad, zoals bedoeld in titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Fortis ASR Leven

Fortis ASR Levensverzekering N.V., Archimedeslaan 10, 3584 BA Utrecht, Postbus 2072, 3500 HB Utrecht, Nederland.

Directie

De directie van Fortis ASR Leven.

Verzekering

De overeenkomst inzake een levensverzekering.

Polis

De schriftelijke vastlegging van de verzekering door Fortis ASR Leven, bestaande uit polisblad, algemene en bijzondere voorwaarden / clausulebladen.

Ingangsdatum van de verzekering

De in het polisblad genoemde datum waarop de verzekering ingaat.

Einddatum van de verzekering

De in het polisblad genoemde datum waarop de verzekering wordt beëindigd, indien de verzekerde alsdan in leven is.

Premie

Het bedrag dat ten gunste van de verzekering wordt betaald.

Extra storting

Extra bedrag dat ten gunste van de verzekering wordt betaald. De extra storting verhoogt de verzekerde bedragen.

Risicopremie

De premie betreffende de risicodekking.

Polisverjaardag

Elk vol jaar na de ingangsdatum van de verzekering.

Fonds

Een door Fortis ASR Leven aangeboden beleggingsmogelijkheid waarin wordt deelgenomen door middel van units.

Unit

Eenheid van deelname in een fonds.

Unitkoers

De waarde van het fonds per unit.

Waarde van de verzekering

De totale waarde van de tegen unitkoers omgerekende units welke deel uitmaken van de verzekering.

Waarde van de verzekering bij verkoop

De waarde van de verzekering na verrekening van verkoopkosten.

Afkoop

Gehele of gedeeltelijke opname van de waarde van de verzekering.

Switch (herverdeling van fondsen)

Verkoop van units van één of meer fondsen van een verzekering onder gelijktijdige aankoop voor het vrijkomende bedrag van units in één of meer andere fondsen.

Valutatatum

De datum waarop gelden op de rekening van Fortis ASR Leven zijn bijgeschreven of worden afgeschreven.

Koersdatum

De datum waarop transacties voor de bepaling van de daarbij te hanteren koers(en) worden geacht te zijn uitgevoerd.

ARTIKEL 2

Grondslag van de verzekering

2.1 Overeenkomst

De verzekering is gegrond op de schriftelijke verklaringen van de verzekeringnemer en de verzekerde, gedaan met het oog op het sluiten van de verzekering.

2.2 Digitale aanvraag

Indien de verzekering digitaal is aangevraagd is, om de bewijskracht van de aanvraag te regelen, op de verzekering het bepaalde in dit artikel van kracht.

De door de verzekeringnemer verstrekte gegevens, waarop de verzekering is gebaseerd, worden in de polis vastgelegd. De verzekeringnemer dient bij ontvangst van de polis de juiste verwerking van deze gegevens te controleren en de polis voor akkoord te ondertekenen.

Indien deze gegevens niet correct zijn verwerkt, dient de verzekeringnemer de polis per omgaande te retourneren.

Voor zover voor deze verzekering automatische incasso van de premie is overeengekomen, bevestigt de verzekeringnemer door de polis voor akkoord te ondertekenen, tevens deze machtiging automatische incasso.

De voor akkoord ondertekende polis blijft in bezit van de verzekeringnemer. Mocht deze polis niet als bewijsstuk overgelegd kunnen worden, dan is hetgeen in de administratie van Fortis ASR Leven vermeld is, leidend.

Wanneer Fortis ASR Leven binnen twee weken na de afgiftedatum de polis niet heeft terugontvangen dan gaat Fortis ASR Leven er van uit dat de verzekeringnemer akkoord is.

2.3 Mededelingsplicht

De verzekeringnemer is verplicht aan Fortis ASR Leven alle feiten met het oog op het sluiten of wijzigen van de verzekering mede te delen die hij kent of behoort te kennen, en waarvan, naar hij weet of behoort te begrijpen, de beslissing van Fortis ASR Leven of, en zo ja, op welke voorwaarden, Fortis ASR Leven de verzekering zal willen sluiten of de wijziging zal willen accepteren, afhangt of kan afhangen.

Als blijkt dat aan deze mededelingsplicht niet is voldaan, geldt het volgende:

- a. Als Fortis ASR Leven bij kennis van de ware stand van zaken een hogere premie zou hebben bedongen, wordt het verzekerde bedrag naar evenredigheid verminderd.
- b. Als Fortis ASR Leven bij kennis van de ware stand van zaken een lager verzekerd bedrag zou zijn overeengekomen, wordt het verzekerde bedrag naar bedoeld lager verzekerd bedrag verminderd.
- c. Als Fortis ASR Leven bij kennis van de ware stand van zaken andere voorwaarden zou hebben gesteld, is slechts een bedrag verzekerd alsof deze voorwaarden in de verzekering waren opgenomen.
- d. Als Fortis ASR Leven bij kennis van de ware stand van zaken de verzekering niet zou hebben gesloten, is zij geen uitkering verschuldigd. Indien Fortis ASR Leven de wijziging niet zou hebben geaccepteerd, is zij ter zake van de wijziging geen uitkering verschuldigd.

ARTIKEL 3

Aanvang en einde van de verzekering

- 3.1 **Aanvang van de verzekering**
De verzekerde risico's zijn gedekt vanaf de ingangsdatum van de verzekering.
- 3.2 **Opzegtermijn**
De verzekeringnemer heeft het recht binnen dertig dagen na ontvangst van de polis deze verzekering op te zeggen.
Deze opzegging dient schriftelijk te geschieden.
Vanaf het moment dat de opzegging Fortis ASR Leven heeft bereikt, wordt de verzekering geacht nimmer tot stand te zijn gekomen. Reeds betaalde premies worden gerestitueerd, waarbij rekening kan worden gehouden met door Fortis ASR Leven gelopen beleggingsrisico.
- 3.3 **Einde van de verzekering**
Deze verzekering eindigt
- Door opzegging van de verzekeringnemer. Deze opzegging dient schriftelijk te geschieden. Vanaf het moment dat de opzegging Fortis ASR Leven heeft bereikt, is de verzekering beëindigd;
  - Door afkoop als omschreven in artikel 10 op het in daar genoemde tijdstip;
  - Op het moment dat verrekening van een vergoeding voor kosten niet meer mogelijk is, omdat de waarde van de verzekering onvoldoende is (zie artikel 9);
  - Op het moment dat een uitkering onmiddellijk na overlijden opvorderbaar wordt;
  - Na uitbetaling van de laatst verschuldigde termijn van lijfrente;
  - Indien de verzekering op grond van artikel 2.3 niet zou zijn gesloten.

ARTIKEL 4

Flexibele premiebetaling

- 4.1 **Eenmalige premiebetaling (koopsom)**
De gehele premie is verschuldigd per de ingangsdatum van de verzekering.
- 4.2 **Extra storting**
De verzekeringnemer heeft het recht binnen de door Fortis ASR Leven vast te stellen grenzen extra stortingen te verrichten.
Door aankoop van units wordt de extra storting toegevoegd aan de waarde van de verzekering.
De koersdatum is de eerste werkdag volgend op de valutadatum.

ARTIKEL 5

Belegging in fondsen

- 5.1 **Toevoeging aan de waarde van de verzekering**
Na ontvangst van de premie wordt deze toegevoegd aan de waarde van de verzekering, tenzij en voor zover in de polis anders is aangegeven. De toevoeging van de premie aan de waarde van de verzekering geschiedt door aankoop van units.
De koersdatum is de eerste werkdag volgend op de valutadatum van de eenmalige premiebetaling (koopsom) en de extra storting.
- 5.2 **Units**
De units dienen als eenheden van de fondswaarde ter bepaling van de waarde van de verzekering.
- 5.3 **Verdeling**
Voor de te ontvangen premie voor de verzekering worden volgens de door de verzekeringnemer opgegeven verdeling units in één of meer fondsen aangekocht. Fortis ASR Leven kan beperkende voorwaarden stellen ten aanzien van deelname in fondsen.
- 5.4 **Switch (herverdeling fondsen)**
De verzekeringnemer heeft het recht om de units van één of meer fondsen van de verzekering te verkopen onder gelijktijdige aankoop voor het vrijkomende bedrag van units in één of meer andere fondsen.
Switchen is éénmaal per kalenderjaar gratis, daarna kost het 0,5% over de waarde van het geswitchte bedrag met een minimum van € 50,-.

De genoemde bedragen en het percentage gelden vanaf 01-10-2005 en kunnen door Fortis ASR Leven worden aangepast.
Wanneer een verzoek voor een switch voor 12.00 uur 's middags is ontvangen door Fortis ASR Leven, is de koersdatum de eerste daarop volgende werkdag.

ARTIKEL 6

Fondsen

- 6.1 **Belegging**
De premie wordt, in de door de verzekeringnemer opgegeven verdeling, belegd in de fondsen.
Eventuele dividenduitkeringen worden herbelegd in het fonds.
Belegging kan ook plaatsvinden in beleggingsobjecten, waarvan de waarde in andere valuta wordt uitgedrukt dan in Nederlandse valuta.
Het in fondsen belegde vermogen is juridisch eigendom van Fortis ASR Leven.
- 6.2 **Fondsassortiment**
De directie heeft de bevoegdheid, in bijzondere omstandigheden, een fonds te ontbinden. De verzekeringnemer heeft dan de keus gelaten tussen een switch als bedoeld in artikel 5.4 met betrekking tot de in het betreffende fonds aanwezige waarde. Aan deze switch zijn geen kosten verbonden.
- 6.3 **Beheerkosten belegging**
Voor het beheer van de belegging worden binnen het fonds beheerkosten in rekening gebracht.
De hoogte van de beheerkosten is afhankelijk van het gekozen fonds.
Fortis ASR Leven kan een korting geven op de beheerkosten van de belegging. De verrekening ten gunste van de waarde van de verzekering vindt plaats door een toevoeging aan de waarde van de verzekering, zonder verrekening van aankoopkosten.
De hoogte van de korting is afhankelijk van het gekozen fonds.
De beheerkosten voor de belegging kunnen door het fonds worden aangepast.
Een eventuele verhoging van de beheerkosten voor de belegging wordt door het fonds aangekondigd in een of meer landelijke dagbladen.
Na aanpassing van de beheerkosten door het fonds heeft Fortis ASR Leven het recht de genoemde korting aan te passen.

ARTIKEL 7

Waardebepaling en koersen

- 7.1 **Unitkoers**
De unitkoers is de vermogenswaarde per aandeel van het betreffende fonds. De unitkoers wordt dagelijks vastgesteld door de beheerder van het fonds.
Bij beursgenoteerde fondsen is de unitkoers de openingskoers die op de beurs voor het fonds tot stand is gekomen.
- 7.2 **Publicatie van koersen**
De actuele unitkoers wordt dagelijks op de internetsite van Fortis ASR Leven en via een landelijk dagblad bekend gemaakt.
Daarnaast wordt de koers op verzoek verstrekt.
- 7.3 **Voorbehoud hoogte voorbeeldkapitaal**
Voor zover in de polis een voorbeeldlijfrente staat kan de verzekeringnemer aan de hoogte daarvan geen rechten ontfemen.

ARTIKEL 8

Risicodekking

- 8.1 **Overlijdensdekking**
Indien en voor zover dit uit de polis blijkt, is een overlijdensdekking verzekerd. De hoogte van de overlijdensdekking is in de polis vermeld.
Voorzover bij overlijden minder wordt uitgekeerd dan de waarde van de verzekering stort Fortis ASR Leven de risicopremie in de waarde van de verzekering als vergoeding van het negatieve risico van overlijden van de verzekerde (zie artikel 9.2).

- 8.2 Maandelijks vergoeding negatieve risicopremie**
Voor zover de waarde van de verzekering meer is dan het verzekerde bedrag na overlijden vergoedt Fortis ASR Leven maandelijks een "negatieve risicopremie".
De negatieve risicopremie wordt op de in artikel 9 omschreven wijze aan de waarde van de verzekering toegevoegd.

ARTIKEL 9

Verrekening risicopremie en kostenvergoeding

- 9.1 Maandelijks verrekening kosten**
Maandelijks worden de op basis van artikelen 8.1 en 8.2 verschuldigde risicopremie en de kostenvergoeding voor het tot stand komen en beheer van de verzekering verrekend met de waarde van de verzekering.
Een verrekening ten laste van de waarde van de verzekering vindt plaats door een onttrekking aan de waarde van de verzekering.
Een verrekening ten gunste van de waarde van de verzekering vindt plaats door een toevoeging aan de waarde van de verzekering.
- 9.2 Onvoldoende waarde van de verzekering**
Is verrekening van een vergoeding voor kosten niet meer mogelijk omdat de waarde van de verzekering onvoldoende is, dan vervalt de verzekering op dat moment van rechtswege.
- 9.3 Voorbeeldkapitalen**
De in offerte en polis vermelde voorbeeldlijfrente is bij het vermelde rendement het resultaat van premiebetaling, verrekening van risicopremie en kostenvergoeding.

ARTIKEL 10

Afkoop

- 10.1 Afkoop**
De verzekeringnemer heeft, behalve als dit in een clauseblad is uitgesloten, het recht om met een afkoop de verzekering te beëindigen. De afkoop is maximaal gelijk aan de waarde van de verzekering. De uitbetaling geschiedt na overlegging van de polis.
Als koersdatum geldt de eerste werkdag volgend op de datum waarop een dergelijke opdracht door Fortis ASR Leven is ontvangen.
- 10.2 Minimum bedrag aan afkoop**
Een afkoop die zou resulteren in een lager uit te keren bedrag dan een door Fortis ASR Leven vast te stellen minimum bedrag is niet mogelijk.
- 10.3 Gezondheidswaarborgen**
Voor een afkoop bij een verzekering waarbij de uitkering onmiddellijk na overlijden van de verzekerde op dat moment lager is dan de waarde van de verzekering bij verkoop, kunnen gezondheidswaarborgen worden gevraagd.

ARTIKEL 11

Garantie van de hoogte van risicopremie en kostenvergoeding

- 11.1 Risicopremie**
De voor deze verzekering geldende risicopremie voor de overlijdensdekking is gedurende een tijdvak van vijf jaar vanaf de ingangsdatum gegarandeerd.
Indien het waargenomen sterfteresultaat ten nadele van Fortis ASR Leven afwijkt van het veronderstelde sterfteresultaat, heeft Fortis ASR Leven het recht om daarna aan het begin van ieder nieuw tijdvak van vijf jaar de risicopremies opnieuw vast te stellen.
De risicopremie is gedurende het nieuwe tijdvak van vijf jaar gegarandeerd.
Maakt Fortis ASR Leven geen gebruik van dit recht, dan geldt gedurende het nieuwe tijdvak van vijf jaar de tot dan toe gehanteerde risicopremie.

11.2 Kostenvergoeding

De hoogte van de kostenvergoeding voor het beheer van de verzekering is gedurende een tijdvak van vijf jaar vanaf de ingangsdatum gegarandeerd.
Fortis ASR Leven heeft, in bijzondere omstandigheden, het recht om daarna aan het begin van ieder nieuw tijdvak van vijf jaar de hoogte van de kostenvergoeding opnieuw vast te stellen.
De hoogte van de kostenvergoeding is gedurende het nieuwe tijdvak van vijf jaar gegarandeerd.
Maakt Fortis ASR Leven geen gebruik van dit recht, dan gelden gedurende het nieuwe tijdvak van vijf jaar de tot dan toe gehanteerde kostenvergoeding.

ARTIKEL 12

Overdracht en pandgeving

- 12.1 Overdracht**
De verzekeringnemer kan de uit de verzekering voortvloeiende rechten en verplichtingen overdragen.
Overdracht van een gedeelte van de rechten en verplichtingen is niet mogelijk.
De mededeling van deze overdracht dient aan Fortis ASR Leven schriftelijk te geschieden.
- 12.2 Pandgeving**
Het is de verzekeringnemer niet toegestaan de rechten uit de verzekering in pand te geven zonder dat van deze pandgeving mededeling plaatsvindt aan Fortis ASR Leven (verbod van stil pandrecht). Een mededeling van de pandgeving aan Fortis ASR Leven is derhalve voor de vestiging hiervan vereist en dient bovendien schriftelijk te geschieden.
Indien de rechten uit de verzekering in pand zijn gegeven, mag de verzekeringnemer de rechten uit de verzekering alleen uitoefenen met toestemming van de pandhouder.
Het recht van switch kan niet worden verpand.

ARTIKEL 13

Uitkeringen

- 13.1 Uitkering bij overlijden**
De bij Fortis ASR Leven opvorderbare uitkering wegens overlijden van de verzekerde geschiedt na overlegging van:
- De polis;
- Een uittreksel uit of een gewaarmerkt afschrift van de overlijdensakte van de verzekerde.
Indien het laatstgenoemde document niet kan worden overgelegd, dan kan worden volstaan met overlegging van andere bescheiden, waaruit ter beoordeling van Fortis ASR Leven het overlijden van de verzekerde blijkt.
Als koersdatum geldt de eerste werkdag volgend op de datum waarop de mededeling van het overlijden door Fortis ASR Leven is ontvangen.
Als de mededeling van het overlijden meer dan zes maanden na de datum van het overlijden wordt ontvangen, behoudt Fortis ASR Leven zich het recht voor als koersdatum de datum van overlijden aan te houden.
- 13.2 Uitkering bij leven**
Bij in leven zijn van de verzekerde wordt de op de polisblad genoemde lijfrente uitgekeerd.
De hoogte van lijfrente wordt uitgedrukt in lijfrente-units.
Het aantal lijfrente-units staat vast voor de gehele looptijd van de verzekering, maar de waarde van een lijfrente-unit is afhankelijk van de ontwikkeling van de waarde van de verzekering.
Een extra premiebetaling verhoogt het aantal lijfrente-units.
De hoogte van de lijfrentetermijn in geld is afhankelijk van het aantal lijfrente-units en de voor het tijdvak toegekende waarde aan deze lijfrente-units.
Het in Nederlandse valuta te ontvangen bedrag is afhankelijk van de ontwikkeling van het onderliggende waarde van de verzekering.
Op de ingangsdatum van de verzekering is de waarde van een lijfrente-unit één betalingseenheid in Nederlandse valuta. Tijdens de looptijd wordt regelmatig berekend welke waarde aan de lijfrente-unit wordt toegekend.

Het overlijden van degene van wiens leven een lijfrente afhankelijk is, dient zo spoedig mogelijk na het overlijden aan Fortis ASR Leven te worden gemeld.

Fortis ASR Leven kan een ter verificatie van het in leven zijn van de verzekerde een 'attestatie de vita' van de verzekerde vragen. Indien het laatstgenoemde document niet kan worden overgelegd, dan kan worden volstaan met overlegging van andere bescheiden, waaruit ter beoordeling van Fortis ASR Leven het in leven zijn van de verzekerde blijkt.

Indien het in leven zijn van de verzekerde niet voldoende wordt aangetoond, kan Fortis ASR Leven de uitkeringen opschorten.

13.3 Kwijting

Fortis ASR Leven heeft steeds de bevoegdheid bij uitkering van enig bedrag op de door haar gewenste wijze kwijting te verlangen.

13.4 Berekening lijfrente

Op de ingangsdatum van de lijfrente wordt de lijfrente in lijfrente-units berekend.

Het aantal lijfrente-units wordt vastgesteld rekening houdende met:

- De hoogte van de waarde van de verzekering;
- De hoogte van het lijfrentekapitaal bij overlijden;
- Het veronderstelde rendement voor het komende tijdvak;
- De hoogte van de te verrekenen kosten;
- De leeftijd van de verzekerde;
- De looptijd van de lijfrente.

13.5 Herberekening lijfrente

De verhouding tussen de verzekerde bedragen en de premie is gebaseerd op veronderstellingen ten aanzien van het te maken beleggingsrendement.

Pakt die veronderstelling achteraf gunstiger uit, dan wordt dit na de herberekening verrekend in de vorm van een hogere lijfrente.

Pakt die veronderstelling achteraf ongunstiger uit, dan wordt dit na de herberekening verrekend in de vorm van een lagere lijfrente.

Regelmatig wordt de waarde van de lijfrente-units voor het komende tijdvak herberekend.

De waarde van de lijfrente-units wordt vastgesteld rekening houdende met:

- De hoogte van de waarde van de verzekering;
- Het aantal lijfrente-units;
- De hoogte van het lijfrentekapitaal bij overlijden;
- Het veronderstelde rendement voor het komende tijdvak;
- De hoogte van de te verrekenen kosten;
- De leeftijd van de verzekerde;
- De looptijd van de lijfrente.

De lijfrente wordt voor het komende tijdvak herrekend:

- Drie jaar na de laatste berekening;
- Bij een verzekeringstechnische wijziging
- Op het moment dat de lijfrente in geld gedurende drie maanden 40% of meer afwijkt van de laatst berekende lijfrente in geld;
- Op het moment dat de lijfrente in geld gedurende twaalf maanden een door Fortis ASR te bepalen percentage of meer afwijkt van de laatst berekende lijfrente in geld;
- Op verzoek van de verzekeringnemer.

ARTIKEL 14

Aanpassing

14.1 Indien uit wet- en regelgeving voortvloeiende voorschriften of uitzonderlijke omstandigheden daartoe naar het oordeel van Fortis ASR aanleiding geven, heeft Fortis ASR het recht de voor de verzekering geldende voorwaarden en / of tarieven en bloc dan wel groepsgewijs te wijzigen.

14.2 Onder uitzonderlijke omstandigheden als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan:

buiten Fortis ASR gelegen omstandigheden die qua gevolgen voor Fortis ASR vergelijkbaar kunnen zijn met de gevolgen verbonden aan terrorisme of oorlog en die naar het oordeel van Fortis ASR een voortdurende ongewijzigde dekking van het risico onverantwoord maken; hieronder is niet begrepen de door Fortis ASR toe te passen rekenrente of de hoogte van de beleggingsopbrengsten. De gevolgen van indexering worden niet gezien als een wijziging van tarieven en / of voorwaarden.

14.3 Een wijziging als bedoeld in het eerste lid geldt voor iedere daarvoor in aanmerking komende verzekeringsovereenkomst en gaat in op een door Fortis ASR vastgestelde datum.

14.4 Fortis ASR kondigt de voorgenomen wijziging individueel dan wel - indien andere mogelijkheden redelijkerwijze ontbreken - door middel van een advertentie in een landelijk verschijnend dagblad vooraf aan. De verzekeringnemer heeft het recht de wijziging schriftelijk te weigeren. Indien de verzekeringnemer dat voor de 40-ste dag na de voor de wijziging vastgestelde datum aan Fortis ASR heeft medegedeeld, is deze verzekeringsovereenkomst per de door Fortis ASR vastgestelde wijzigingsdatum beëindigd dan wel, indien dit volgens de geldende wettelijke bepalingen niet mogelijk is, omgezet in een premievrije verzekering. Heeft Fortis ASR vóór die 40-ste dag geen mededeling van de verzekeringnemer ontvangen, dan wordt deze geacht met de wijziging te hebben ingestemd. In dat geval wordt de verzekering voortgezet met toepassing van de nieuwe voorwaarden en / of tarieven.

14.5 De mogelijkheid om de wijziging te weigeren geldt niet indien:

- a De wijziging van de voorwaarden en / of tarieven voortvloeit uit op wet- en regelgeving berustende voorschriften;
- b De wijziging een verlaging van de premie en / of een uitbreiding van de dekking inhoudt;
- c De wijziging van de premie direct voortvloeit uit een overeengekomen premiewijziging verband houdende met de toegenomen leeftijd van de verzekerde.

ARTIKEL 15

Begunstiging

15.1 Standaardbegunstiging

Is blijkens de polis de verzekering gesloten op het leven van één verzekerde, dan zijn achtereenvolgens begunstigten:

- Verzekeringnemer;
- Weduwe / weduwnaar / achtergebleven partij bij een geregistreerd partnerschap van de verzekeringnemer;
- Verzekerde;
- Weduwe / weduwnaar, achtergebleven partij bij een geregistreerd partnerschap van de verzekerde;
- Erfgenamen van de verzekerde

Een en ander met uitsluiting van later genoemden door eerder genoemden.

15.2 Begunstigde

Wordt een uitkering opvorderbaar, dan zal uitkering geschieden aan de begunstigde(n), voor zover op het tijdstip van opvorderbaar worden in leven of bestaande. Indien de verzekeringnemer, in deze hoedanigheid genoemd als begunstigde, overlijdt, terwijl de verzekerde op dat moment in leven is, treden de erfgenamen van eerstgenoemde voor wat betreft de begunstiging niet als verzekeringnemer in diens plaats, tenzij deze erfgenamen voordat de verzekerde overlijdt Fortis ASR Leven hebben verzocht hen op de polis aan te tekenen als nieuwe verzekeringnemer. Indien er geen levende of bestaande begunstigde is aangewezen is de standaardbegunstiging van toepassing.

15.3 Wijziging begunstiging

De verzekeringnemer heeft tot de einddatum van de verzekering het recht een begunstiging te herroepen en een nieuwe begunstigde aan te wijzen.

15.4 Aanvaarding begunstiging

Aanvaarding door de begunstigde heeft pas tot gevolg dat de begunstiging onherroepelijk wordt, indien de verzekeringnemer voor deze aanvaarding zijn toestemming heeft gegeven. De aanvaarding door de begunstigde en de toestemming van de verzekeringnemer moeten schriftelijk geschieden en aan Fortis ASR Leven zijn meegedeeld. Is de begunstiging onherroepelijk, dan zal de verzekeringnemer de uit de verzekering voortvloeiende rechten slechts kunnen uitoefenen met medewerking van de als onherroepelijk aangewezen begunstigde. Deze begunstigde wordt geen partij bij de verzekering. Bij overlijden van een als onherroepelijk aangewezen begunstigde gaat de begunstiging over op diens erfgenamen.

- 15.5 **Erfgenamen**
Zijn 'de erfgenamen' van een bepaalde persoon als begunstigten aangewezen, dan delen zij in de uitkering naar verhouding waarin zij tot de nalatenschap zijn geroepen.
- 15.6 **Opzet of grove schuld begunstigde**
Wordt een uitkering opvorderbaar doordat de verzekerde door opzet of grove schuld van een begunstigde is overleden, dan wordt die begunstigde geacht nimmer begunstigde te zijn geweest, indien Fortis ASR Leven voordat tot uitbetaling is overgegaan hiervan kennis heeft genomen.

ARTIKEL 16

Klachtenregeling

- 16.1 **Intermediair**
Klachten over dit product of deze verzekering, of de dienstverlening van Fortis ASR Leven kunnen in eerste instantie worden voorgelegd aan het intermediair. Deze zoekt, daar waar nodig in overleg met Fortis ASR Leven, naar een passende oplossing.
- 16.2 **Interne klacht**
Als het overleg met het intermediair en/of de direct betrokkenen van Fortis ASR Leven geen oplossing biedt, kan schriftelijk een formele klacht worden ingediend bij Fortis ASR Leven. De klacht kan worden gericht aan Fortis ASR Klachtenservice, U02. B5.35, Postbus 2072, 3500 HB Utrecht. Hiervoor kan ook gebruik gemaakt worden van het klachtenformulier op de site www.fortisasr.nl
- 16.3 **Klachteninstantie**
Als de klacht niet naar tevredenheid wordt opgelost, kan deze binnen drie maanden nadat een definitieve reactie van Fortis ASR Leven is verkregen, worden voorgelegd aan de Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag, telefoon: 0900-fklacht ofwel 0900-3552248.
- 16.4 **Rechter**
Indien de verzekeringnemer geen gebruik wil maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden, kan deze het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.

ARTIKEL 17

Slotbepalingen

- 17.1 **Adreswijziging**
De verzekeringnemer en de als onherroepelijk aangewezen begunstigde dienen Fortis ASR Leven schriftelijk mee te delen naar welk adres de voor hem bedoelde correspondentie gezonden moet worden. Voor de uitvoering van deze verzekering zijn voor Fortis ASR Leven de aan haar laatst bekende adressen bepalend.
- 17.2 **Wijzigingen**
Wijzigingen als bedoeld in de artikelen 12 en 14 en andere handelingen waarmee rechten uit de verzekering aan derden worden toegekend zijn tegenover Fortis ASR Leven alleen van kracht, nadat hiervan door Fortis ASR Leven een schriftelijk bewijs is afgegeven.
- 17.3 **Nieuwe polis**
Indien door de verzekeringnemer ter beoordeling van Fortis ASR Leven aannemelijk is gemaakt, dat de polis verloren of teniet is gegaan, kan deze worden vervangen op door Fortis ASR Leven te stellen voorwaarden. Bij vervanging wordt een nieuwe polis uitgereikt, waardoor de oorspronkelijke polis haar waarde verliest.
- 17.4 **Beleening**
Op verzoek van de verzekeringnemer wordt een individuele waardemededeling verstrekt. Deze verzekering is niet beleenbaar bij FortisASR Leven.

- 17.5 **Uitbetalingen**
De lijfrente wordt uitbetaald bij nabetaaling.
De eerste uitbetaling van de lijfrente is naar tijdsevenredigheid aan het eind van de termijn van uitbetaling van de lijfrente.
Uitkering vindt plaats per maand, kwartaal, halfjaar of per jaar. De uitbetaling eindigt op de termijn vervaldatum dat de verzekerde nog in leven is. Over de periode van de laatste rentevervaldatum tot de dag van overlijden bestaat geen recht op de lijfrente.
De uit hoofde van de verzekering te betalen bedragen zijn uitsluitend verschuldigd en betaalbaar op het hoofdkantoor van Fortis ASR Leven in Nederland, in Nederlandse valuta en op de door Fortis ASR Leven verlangde wijze.

Fortis ASR Leven vergoedt geen intrest over de tijd gelegen tussen het opvorderbaar worden en de feitelijke uitbetaling van bedragen. Het recht op enig door Fortis ASR Leven verschuldigd bedrag vervalt na afloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de dag waarop het verschuldigde opvorderbaar is geworden, tenzij Fortis ASR Leven om redenen van billijkheid anders beslist.

- 17.6 **Restbetaling**
Op de einddatum van een tijdelijke lijfrente wordt het restant van de waarde van de verzekering als een termijn van lijfrente uitgekeerd.
- 17.7 **Kosten in verband met de verzekering**
Gemaakte kosten in verband met de verzekering kunnen aan de verzekeringnemer in rekening worden gebracht, dan wel kunnen met de uitbetaling worden verrekend. Bij iedere wijziging van de polis wordt éénmalig maximaal € 60,- in rekening gebracht. Het genoemde geldt vanaf 01-10-2005 en kan door Fortis ASR Leven worden aangepast.
- 17.8 **Kosten uitbetaling**
Wordt een andere dan de in artikel 17.5 genoemde wijze van betaalbaarstelling met Fortis ASR Leven overeengekomen en/of geschiedt uitbetaling (mede) aan anderen dan in de polis genoemde begunstigde(n), dan kunnen de daaraan verbonden extra kosten op de te betalen bedragen in mindering worden gebracht.
- 17.9 **Afwijkende bepalingen**
Indien en voorzover in het polisblad en / of daarbij behorende clauseblad(en) van deze algemene voorwaarden is afgeweken, prevaleert het in de polis respectievelijk het clauseblad bepaalde.
- 17.10 **Wijziging voorwaarden**
Fortis ASR Leven behoudt zich het recht voor de algemene voorwaarden periodiek aan te passen, onder andere aan gewijzigde inzichten en omstandigheden, en de nieuwe algemene voorwaarden van toepassing te verklaren.
Na mutatie van een polisblad zijn de nieuwste algemene voorwaarden van toepassing.
- 17.11 **Nederlands recht**
Op de verzekering is Nederlands recht van toepassing.
- 17.12 **Voorbehoud**
Alle verstrekte informatie in het kader van deze verzekering is gebaseerd op de wet- en regelgeving, zoals deze van kracht was op het moment dat de informatie over deze verzekering werd verstrekt. Fortis ASR Leven is niet aansprakelijk voor de directe of indirecte schade die voortvloeit uit nadien veranderde wet- en regelgeving.
- 17.13 **Restbepaling**
In alle gevallen waarin door deze voorwaarden niet is voorzien, zal Fortis ASR Leven naar redelijkheid handelen.

Deze voorwaarden gelden met ingang van 21 juli 2008.

Direct ingaande beleggingslijfrente

Toelichting

Direct ingaande beleggingslijfrente

De beleggingslijfrente is een flexibele direct ingaande lijfrente die het rendement van beleggen combineert met de zekerheid en voordelen van verzekeren. U kiest zelf de looptijd van de verzekering, het bedrag dat beschikbaar komt bij overlijden en de fondsen waarin wordt belegd.

Bij de direct ingaande beleggingslijfrente heeft u alle vrijheid. U kan kiezen voor een uitkering per maand, kwartaal, half jaar of jaar. De hoogte van de lijfrentetermijnen is afhankelijk van de veronderstelling van het te behalen rendement. De einddatum kunt u aanpassen aan uw wensen. Er zijn diverse risicodekkings mogelijkheden. En, het belangrijkste, u bepaalt zelf hoe uw geld wordt belegd. Elk met z'n eigen rendement en risico. Het beleggen zelf wordt overgelaten aan de beleggingsexperts van Fortis Investment Management. Door beleggingen te spreiden en op tijd te switchen, kunt u risico's verminderen. U bent dus nooit gebonden aan uw eerste keuze. Ook kunt u tussentijds extra stortingen doen.

Op basis van het gehanteerde rendement wordt bij aanvang van de verzekering de hoogte van de lijfrente vastgesteld. Daarna wordt iedere drie jaar de lijfrente uitkering aangepast aan het werkelijk gerealiseerde rendement. Als het werkelijke rendement hoger is dan bij aanvang verondersteld, dan stijgt de lijfrente uitkering. Indien het werkelijk rendement lager is, dan zal de lijfrente-uitkering dalen. Ook tussentijds kan de hoogte van uw uitkering aangepast worden aan het werkelijke rendement.

De waarde van de verzekering

Bij een beleggingslijfrente met beleggingsrisico wordt de betaalde premie belegd. Hoe de premie wordt belegd, kunt u zelf kiezen: in aandelen, obligaties, deposito's, vastgoed of nog anders, al of niet in gecombineerde vormen (de zogenoemde mixfondsen).

Voor de premie worden direct units aangekocht in de gekozen beleggingsfondsen. De waarde van de verzekering is gelijk aan de waarde van de units die aan de verzekering kan worden toegerekend.

De waarde van beleggingen kan fluctueren. Rendementen vanuit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst.

Waardeontwikkeling

De direct ingaande beleggingslijfrente is een levensverzekering met beleggingsrisico. De premie wordt belegd in de beleggingsfondsen. Ieder beleggingsfonds heeft een eigen verhouding van rendement en risico. U heeft met de keus van het beleggingsfonds zelf grote invloed op de waardeopbouw van de te beleggen gelden. De totale waarde van de units die voor de premie zijn aangekocht, vormen de waarde van de verzekering. Na overlijden wordt een verzekerd bedrag uitgekeerd ter grootte van een percentage van de resterende waarde van de verzekering.

Voor de waardeontwikkeling van uw verzekering is het volgende van belang:

1. de uitkeringen die worden onttrokken aan de waarde van de verzekering;
2. de premie voor de overlijdensdekking;
3. de kosten;
4. het aan de verzekering toe te voegen rendement.

Premie overlijdensdekking

De premie voor de overlijdensdekking wordt iedere maand onttrokken aan de waarde van de verzekering. De hoogte van de premie voor de overlijdensdekking is afhankelijk van de uitkering bij overlijden, het geslacht en de leeftijd van de verzekerde.

Kosten

De kosten bestaan uit een aantal componenten:

- kosten verband houdend met het totstandkomen van de verzekering;
- kosten in verband met het beheer van de verzekering;
- kosten in verband met het beheer van de beleggingen.

Voortijdig beëindigen

Deze verzekeringsovereenkomst is een overeenkomst voor de lange termijn. Indien u deze verzekeringsovereenkomst voortijdig beëindigt gedurende de eerste jaren van de looptijd, kunt u beduidend minder ontvangen dan u aan premies ingelegd heeft.

Financiële bijsluiter

Levensverzekeringen met beleggingsrisico zijn complexe financiële producten. U gaat een langdurige relatie aan. Deze producten worden veel gebruikt als inkomensvoorziening voor de oude dag of voor de verzorging van uw nabestaanden. Daarom is het verstandig een goed besef te hebben van het financieel risico, de kosten en opbrengst.

Aanbieders van financiële producten (waaronder verzekeraars) zijn verplicht voor ieder 'complex' product een financiële bijsluiter op te stellen, waarin een uitleg wordt gegeven van de risico's die aan het product kleven. Hij is opgesteld volgens een vaste, krachtens wet voorgeschreven opzet. De invoering van de bijsluiter wordt getoetst door de Autoriteit Financiële Markten.

Het doel is u op hoofdlijnen een beeld te geven van het product en om u in staat te stellen dit product beter te vergelijken met andere financiële producten. Deze financiële bijsluiter geeft geen beschrijving van de voor u geldende rechten en plichten. De financiële bijsluiter is voor u beschikbaar op de website van Fortis ASR: www.fortisasr.nl/fb.

Heeft u vragen over de inhoud van de financiële bijsluiter? Neem dan contact op met uw verzekeringsadviseur.